

Lena Majer-Skumanc

..jei tu tāp manai,
mielasis Dieve
Istorijas atbundantiems

Lena Mayer-Skumanz

... Jei tu taip manai, mielasis Dieve

Istorijos atbundantiems

Iliustracijos K.Oppermann-Dimow

Telšių vyskupijos katechetinė komisija

B

UDK-268

Ma-208

27-29:087.5

Iš vokiečių kalbos vertė A.Raudienė
Koregavo J.Ignotienė

11-C 6164

7. Auflage 1992
39. - 45. Tausend

Alle Rechte vorbehalten
© 1987 by Verlag St. Gabriel, Wien - Modling
Umschlag und Illustrationen von Christina Oppermann-Dimow
Gesamtherstellung: Druckerei St. Gabriel, Modling
ISBN 3-85264-285-X

Kaip Ksaveras išgirsta mielojo Dievo juoką

savero tėvai draugauja su vynuogių augintoju. Jis - ir Ksavero draugas.

Iš vynuogyno parneša jis berniukui sraigių kiaušutų.

Spaudyklos pastogėje parodo kregždučių lizdelį.

Gražiausias nuskintas vynuogės atideda Ksaverui į vėšų rūšio kampeį.

Pats geriausias laikas pas jį svečiuotis - spalio vidurys.

Saulėje prieš spaudyklą džiūsta statinės. Visa Rūšio gatvelė kvepia vynuogių išspaudomis. Skraido apsvaigusios nuo kvapų vapsvos.

Valstietis pripila pilnutėlį puodelį saldžių vynuogių sulčių ir pastato jį prieš Ksaverą. Suaugusiems atneša iš rūšio butelį vyno.

Žiūrint iš pavėsinių, esančių ant plokščio stogo, kiek tik akys užmato, driekiasi dirvos ir sodai. Beržų lapai jau pageltę, o laukinių vynuogių - raudoni raudoni.

- Tokią dieną kaip šiandien širdis iš džiaugsmo juokiasi krūtinėje, - sako valstietis ir mirkteli Ksaverui. - Pasivaikščiok ir apžiūrėk viską!

Jis žino, kad Ksaverui greitai nusibosta sėdėti su suaugusiais.

Pro daržus, pilnus astrų, Ksaveras kyla į kalną keliuku, vedančiu į vynuogyną. Štai pinučių tvora, kurią apsvijusios laukinės vynuogės. Ksaveras stabteli ir apžiūrinėja raudonus lapus. Jie žvilga saulėje. Jis randa lapą, kuriame nėra vienos žalios dėmelės. Dar niekada Ksaveras nebuvo matęs tokio gražaus lapo.

- Ak, Tu, mielas Dieve, na ir gražu! - šūkteli jis. Kaip skamba jo balsas vapsvų zirzimo pripildytoje tyloje!

Ksaveras išgirsta savo balsą ir iš nuostabos nusijuokia.

- Ak, Tu, mielas Dieve... - pasako gana garsiai, tarsi kas nors jo klausytųsi. Bet jis stovi visai vienas šalia pinučių tvoros ir nėra nieko, kas jo balsą galėtų girdėti.

- Ak, Tu... - dar kartą kreipiasi Ksaveras į tylumą. - Ak, Tu, mielas Dieve! Tokio gražaus lapo, kaip šis, Tu tikriausiai dar niekada nesi matęs.

Vietoj atsakymo išgirsta juoką, juoką čia pat, visai arti, bet to, kuris

juokiasi, nematyti.

Ksaveras sulaiko kvėpavimą. Klausosi, įtempęs ausis.

Tada paklausia:

- Ar tai Tu, mielasis Dieve?

- Taip, tai aš!

- Tu juokeisi...

- Džiaugiuosi, kad tau patinka šis lapas.

Ksaveras pagalvoja ir sako:

- Aš irgi kartais juokiuosi, kai kitam patinka tai, ką aš padariau. Pavyzdžiui, gervę iš popieriaus! Ją išlanksčiau mūsų draugui vynuogininkui. Kad paguosčiau jį, mat jo kregždės išskrido. Jis tada pasakė: "Na, kas gi čia dabar, ar iš tikrųjų vėl mano paukštis sugrįžo, ačiū, ir dar toks gražus!" Tada aš iš džiaugsmo juokiausi...

Ksaveras klausosi, gal mielasis Dievas jam dar ką nors pasakys, bet girdi tik vapsvų zirzimą. Grįžta į spaudyklą.

- Na, ar gražu buvo? - klausia vynuogininkas iš pavėsinės.

Ksaveras tik linkteli galvą.

Jis girdi besikalbančius savo tėvus.

Aha, jis jau žino, kaip visa tai galėtų pavaizduoti. Jei kas nors paklaustų, kaip skamba Dievo juokas, pasakytų: ir skardžiai, ir dusliai. Kaip tėtis ir mamos, kai jie juokiasi abu drauge.

Ksaveras mėžia vištidę

saverai, susitvarkyk savo raudonąją skrynelę, - ragina mama. - Ten visko tiek prikimšta, kad net braška.

- Gerai, - sako Ksaveras, - bet pirma turiu užbėgti pas ponią Gramelšnaider.

Ponia Gramelšnaider gyvena kaimynystėje. Ji jau gana sena ir blogai mato. Kieme, už namo, stovi vištidė. Joje - raibas gaidys ir septynios baltos vištos.

- Ponia Gramelšnaider, - klausia Ksaveras, - ar ne laikas išmėžti Jūsų vištidę?

- Iš tikrųjų jau reikėtų, - sako ponia Gramelšnaider, - bet viena neįveikiu.

- Aš Jums padėsiu, - pasisiūlo Ksaveras.

Dar niekada Ksaveras nebuvo regėjęs tokio pridergto tvarto. Mėšlu apskretusios sienos, laktos, grindys. Puvėsiais dvokia šiaudai. Ksaveras krauna juos į karučius. Keturis dvokiančius šiaudų karučius jis išveža lauk. Paskui nugramdo kastuvėliu mėšlą nuo sienų, iškuopia grindis. Ponia Gramelšnaider nuvalo langą, nuplauna duris. Išgąsdintos vištos blaškosi aplinkui - jos nepratusios prie tvarto mėžimo. Raibasis gaidys kelis kartus taikosi kirsti Ksaverui į blauzdą. Ksaveras pūkščia ir prakaituoja, ponia Gramelšnaider stena ir trina sau nugarą.

- Tai bent darbelis, - dejuoja ji.

- Tai bent, iš tikrųjų, - pritaria jai Ksaveras.

Štai tvarte ir vėl švaru. Vištos glaudžiasi ant laktos viena prie kitos, o raibasis gaidys krauju pasrūvusiomis akimis tebešnairuoja į Ksaverą blauzdas. Ksaveras atsisveikina. Išsitemęs nuo galvos iki kojų. Prie jo plaukų, sulipusių nuo prakaito, prikibusios kelios baltos ir raibos plunksnos.

Gatvėje Ksaveras sutinka šviesiaplaukę Sabina iš devintojo namo.

- Sveikas. Na ir atrodai! - šūkteli ji.

- Aš išmėžiau ponios Gramelšnaider vištidę, - aiškina Ksaveras.

- Negali būti, - abejoja Sabina. - Vienas?

- Beveik vienas, - sako Ksaveras.

Pareina namo. Pamačiusi jį, mama nutveria ir nutempia į maudymosi kambarį. Nieko neklaususi, įkiša vonion.

- Nieko nedaryk plaukams! - prašo Ksaveras. - Tegul lieka plunksnos plaukuose.

- Žinai ką, - kalba jis, - jai reikėjo padėti. Buvo labai sunku. Visą vištidę... Baisiai pavargau. Mažąją raudoną skrynutę rytoj sutvarkysiu.

Jau gulėdamas lovoje Ksaveras klausia mielojo Dievo:

- Ar Tu čia?

Ir jis nutyla, visai visai nutyla, kad galėtų išgirsti, ką atsakys mielasis Dievas.

- Taip, - sako mielasis Dievas. - Aš čia.

- Mano mažoji raudona skrynelė... - aiškina Ksaveras. - Aš ją turėjau sutvarkyti. Surūšiuoti stiklinius rutuliukus, visus, kurie man priklauso, ir tuos, kuriuos esu pasiskolinęs. O vieną gražų, didelį esu Fransui prižadėjęs, kad jis man leistų dviračiu pasivažinėti. Ten, dėžutėje, guli pradėtas piešinys tetai Renatai: paukščio lizdas su jaunikliais. Tokio ji norėjo gimimo dienai. Gimimo diena jau praėjo, o teta Renata vis dar nori paveikslą! Ten įdėtas ir Sofijos laiškas, su tokia juokinga pabaiga: "Amžinai tavo", ir aš nežinau, kaip man į jį atsakyti. Dar daug visokio šlamšto ir sulūžusių daiktų. Kas žino, ką ten dar atrasiu, kai imsiu tvarkyti!

- Sunkus darbas, - užjaučia mielasis Dievas. - Bet tu juk susidarei sąrašą ir jau žinai, ką teks padaryti.

- Tūkstantį kartų linksniau mėžti vištidę, - atsidūsta Ksaveras.

- Žinau, žinau, - pritaria mielasis Dievas. - O dabar miegok! Laba nakt.

Ksaveras ir Rudis

tovi Ksaveras priešais duoninę, po kairės rankos pažastimi prisispaudęs duonos kepaliuką, o į dešinę pasiemęs rezginę, pilną bandelių. Jis mato, kaip per turgaus aikštę pro šulinį bėga Rudis iš septyniolikto namo. Ties gėdos stulpu jis paveja mažąjį Toni. Išplėšęs jam iš rankos portfelių, pakabina jį aukštai virš Tonio galvos, ant viršutinio gėdos stulpo metalinio kablo. Tonis verkia. Rudis stovi išskėtęs kojas ir juokiasi. Jis didesnis ir stipresnis už Tonį, didesnis ir stipresnis ir už Ksaverą. Štai jis pastumia Tonį taip stipriai, kad šis parvirsta. Tonis gaudžiai rauda.

- Mielasis Dieve, - neištveria Ksaveras, - ar įmanoma į visa tai ramiai žiūrėti?

- Su tuo iš tikrųjų negalima taikstyti, - pritaria mielasis Dievas.

- Darykim ką nors! - ragina Ksaveras.

Jis bėga prie berniukų, atremia duonos kepaliuką į stulpą, šalia akmeninio rutulio pakabina rezginėlę su bandelėmis ir nuima Tonio portfelį.

- Toni, bėk!

Per kūkčiojimą Tonis negali net "ačiū" ištarti.

- Tu, nusususį mažą rupūžę! - prašvokščia Rudis. - Ko čia kišiesi? Na, palauk!

Jis spiria Ksaverui tiesiai į blauzdukauį.

- Ajajai! - šūkteli iš skausmo Ksaveras. - Vis tiek aš netylėsiu, jei tu Tonį erzinsi. Ar ne gėda tokiame storame ir dideliame skriausti tokį mažą ir menką?

- Manai, kad aš tau leisiu čia liežuvi laidyti, - siunta Rudis. - Snargliau! - Jis spjauna į Ksaverą ir nueina.

- O kas dabar? - klausia Ksaveras mieląjį Dievą.

- Jis pareikalaus iš mūsų daug kantrybės, - sako mielasis Dievas.

- Mane netgi apspjovė, - skundžiasi Ksaveras.

- Apspjovė mus abu, - atsako mielasis Dievas.

- Ne, ne! - prieštarauja išsigandęs Ksaveras. - Tik mane.

Kitą dieną sutinka jis Rudį čiuožykloje. Rudis jį erzina:

- Mamos numylėtinis! Lapžindys! Mergišius!

- Pats mergišius, - atšauna Ksaveras.

Dar po dienos jis sutinka Rudį prie vaikų darželio. Rudis atėjo parsivesti savo sesutės. Jis ima mergytę tvirtai už rankutės ir veda per gatvę. Parausta, kai atpažįsta Ksaverą.

- Ei, tu, žioply!

- Pats žioplys, - atsako gana draugiškai Ksaveras.

Trečią dieną sutinka Rudį ant siaurojo Kristoforo tiltelio. Rudis žingsniuoja paskui savo mamą ir neša du sunkius krepšius, pilnus vaisių ir daržovių. Pamatęs ateinantį Ksaverą, iškaista iki ausų.

- Ei, tu, smirdaliau!

- Mano vardas Ksaveras, - sako Ksaveras ir užleidžia kelią Rudžiui ir jo motinai. - O koks tavo?

- Hansas, - pralemena Rudis. - O jeigu tu mane kada nors Rudžiu pavadinsi, tai aš tau taip spirsiu, kad nulėksi lyg kometa.

Ksaveras žvelgia į Hansą iš padilbų:

- O man atrodo, kad tavo plaukai visai gražūs, - prataria nustebęs.

Rudžio mama atsigręžia į berniuką.

- Ir aš taip Hanseliui sakau! - šūkteli ji. - Ir man patinka jo plaukų spalva, bet dauguma vaikų dėl to iš jo tyčiojasi.

- Pamiršk tuos snarglius ir nekreipk dėmesio, - taria Ksaveras Hansui. - Iki.

- Iki, - subumba Rudis.

Senoji kepėja

askart grįždamas iš baseino, praeina Ksaveras pro darželį, kurio rožių lysvėse stovi strypai, papuošti dideliais raudonais ir mėlynais stikliniais rutuliukais. Kiekvieną kartą, kai Ksaveras pamato šiuos stiklinius rutuliukus, prisimena senąją kepėją. Ši tokiais pat stikliniais rutuliukais puošia savo darželį. Ne tik raudonais ir mėlynais, bet ir auksinės spalvos. Ir kiekvieną kartą Ksaveras svarsto, ar nereikėtų pasukti iš kelio ir pažiūrėti, kaip laikosi senoji kepėja.

Vieną miglotą lapkričio dieną jis taip ir padaro. Kepėja gyvena šiek tiek toliau. Ten visi nameliai panašūs, bet Ksaveras atpažįsta darželį priešais namą. Rožių krūmeliai apgaubti šiaudinėmis skraistėmis - tai apsauga nuo šalčių. Raudoni, mėlyni ir aukso spalvos stikliniai rutuliukai pro ploną rūko sluoksnį atrodo ne taip, kaip visada - kažkaip paslaptiniai.

Ksaveras paskambina prie sodo vartelių. Negreit atsiveria langas, ir senoji kepėja pažvelgia pro jį. Ji apsigaubusi galvą skara.

- Ksaverai, ar tai tu?
- Taip, - sako Ksaveras. - Garbė Jėzui Kristui. Kaip gyvenate?
- Vis dar krutu, - atsako kepėja. O ko tu norėjai?
- Aš? Kaip tai ko? - nustemba Ksaveras.
- Na, taip. Nes prie mano namo vartelių paskambinai, - aiškina kepėja.

- Aš tik norėjau pasiteirauti, kaip Jūs gyvenate, - taria Ksaveras.

Kepėja žvelgia į jį pilnomis nuostabos akimis.

- Ak, taip, - sako ji. - Tą šitaip... Kaip čia gyvensi... Pasigendu parduvęs, šviežių bandelių kvapo, pokalbių su žmonėmis. Be to mano sopanti nugara ir sopančios kojos... Sunku ilgiau išstovėti. O jaunieji nenori leisti, kad aš ir toliau kankinčiaus.

Ksaveras linkteli galvą. "Jaunieji" - tai kepėjos vaikai, bet, Ksavero akimis žiūrint, ir jie jau seni.

- Mano tėvui labai patinka Jūsų mėnuliukai su riešutais. Mano tėvas sako, kad niekur kitur negauna tokių kaip anksčiau pas Jus.

Kepėja džiaugiasi.

- Jaunieji specializuojasi kepti sūresnius, - tęsia ji. Jie kepa įvairiausių

rūšių sausainėlius. Ar tu esi valgęs sezamo traškučių?

- O taip, sezamo traškučiai, - sako Ksaveras. - Tie tai skanūs. Atvirai sakant, jie man labiausiai patinka.

- Pagal mano receptą, - giriasi kepėja. Aš jį jauniems padovanojau. Ak, man šalta, kai aš ilgiau prie lango pastoviu. Perduok nuo manęs savo tėvams gerų dienų. Ir ačiū, kad aplankei. Tai labai malonu iš tavo pusės.

Dabar Ksaveras pastebi, kad rūkas sutirštėjo. Stiklinių rutuliukų spalva pasidarė matinė, juo vos galima įžiūrėti.

Ksaveras skuba namo.

- Ak Tū, mielas Dieve, - kreipiasi jis mintyse, bėgdamas per rūką, - ar Tū žinai, kas mane stebina? Kad ji pagalvojo, jog aš kažko iš jos noriu.

- Ji taip įpratusi, - atsako mielas Dievas. - Paprastai žmonės aplan-ko vienas kitą tik tada, kai jiems ko nors reikia. Aš tai žinau. Man irgi taip būna. Mane dažniausiai prisimena tik tada, kai ko nors nori prašyti.

- Tai turėtų būti labai nemalonu, - taria Ksaveras. - Pirmiausia dėl to, kad žmonės šitaip daro. O antra, kad ir kepėja prie to priprato. Jai atrodo, jog taip ir turi būti, ir tai normalus dalykas.

- Dabar jau ir jai nebeatrodys, kad tai normalu, - atsako mielas Dievas. - Dabar ji žino, kad būna ir kitaip, nes tu ją aplankei.

- Galbūt, - sako Ksaveras, - galbūt ir ji dabar užeis pas ką nors, kienu ilgai nematė. Šiaip sau. Be jokio reikalo.

- Kai toks rūkas, ji niekur neis, - sako mielas Dievas. - Ji paskambins. Ir aš manau, kad tai - taip pat neblogai.

Adventinis pokalbis

ailės pamokoje vaikai piešia kvietimus į adventinį vaidinimą mokykloje. Ksaveras piešia angelą, atnešantį gerąją naujieną. Jis kaip tik atskrenda pas Mariją: nuo jo stiprių sparnų sukkelto vėjo net lango užuolaida suplevėsuoja; rankoje jis laiko gėlių puokštę.

- Gražu, ar ne? - klausia Ksaveras mieląjį Dievą. Kreipiasi į jį negarsiai. Savo mintyse. Nė vienas vaikas klasėje nepastebi, kad Ksaveras šiuo metu kalbasi su mieluoju Dievu.

- Dabar Marija žino, kad gims kūdikėlis Jėzus. Dabar ji ims laukti jo atėjimo, siūs vystyklus ir džiaugsis.

- Ir dar aš nupiešiu piemenėlius, ateinančius prie prakartėlės. Ir žvaigždę, kuri virš stogo pasirodo, ir Tris Karalius, kurie, pamatę ją, atsiskubina. Daugybė atvykimo scenų. Adventas reiškia atėjimą, tai mes mokėmės. Ar Tau patinka paveikslas, kaip angelas Mariją aplanko?

Ir jis nutyla, visai visai nutyla, kad galėtų išgirsti, ką jam atsakys mielas Dievas.

- Taip, - taria mielas Dievas. - Ypač gėlių puokštę.

- Ar tu iš tikrųjų ateini pas visus žmones? - teiraujasi Ksaveras.

- Taip, - atsako mielas Dievas.

- Tik kartą ar dažniau? - klausinėja Ksaveras.

- Visada, - sako mielas Dievas. - Aš ateinu kiekvieną akimirką.

- Tik kai kurie ne iš karto Tave pažįsta, - taria Ksaveras.

- Kai kurie nenori manęs pažinti.

- Ką Tu tada darai? - toliau klausinėja Ksaveras.

- Aš laikiu, - sako mielas Dievas.

- Adventas ir yra laukimo laikas, taip mes mokėmės, - aiškina berniukas. - Tik niekada aš nebūčiau pagalvojęs, kad Tu ir esi tas, kuris lauki. - Jis truputį pagalvoja. - Liūdna vienam laukti. Aš norėčiau Tau padėti, jei Tu nieko prieš.

- Bet tau reikės daug kantrybės, - sako mielas Dievas.

- Aš noriu nors pamėginti, - sako Ksaveras. - Ir jei kas nors pasakys: "O, tai juk Tu!" - mes džiaugsimės abu, sutinki?

- Sutinku, - atsako mielas Dievas.

Ksavero problema

r tu čia, mielasie Dieve? - Klausia Ksaveras vakare, atsigulęs į lovą. Ir jis nutyla, visai visai nutyla, kad galėtų išgirsti, ką jam atsakys mielasie Dievas.

- Taip, aš čia, - atsako mielasie Dievas.

- Aš turiu vieną rūpestį, - kalba Ksaveras. - Juk Tu myli visus žmones, ar ne?

- Aš juos visus myliu, - taria mielasie Dievas.

- Ir Lizę iš penkiolikto namo? - pasitiksline Ksaveras.

- Ir Lizę iš penkiolikto, - patvirtina mielasie Dievas.

- Šiaip ir aš galiu ją pakęsti, - niurna Ksaveras. - Bet šiandien mane tiesiog pyktis ima, kai apie ją pagalvoju. Ji sugadino visą mūsų adventinio vaidinimo repeticiją. Ir vien dėl to, kad jau moka savo angelo rolę, o mes visi savo piemenėlių rolių dar nemokame. "Ką, tu nori būti piemeniu? - pasakė ji. - Puikus piemuo, kuris net savo teksto nemoka. Mikčių piemuo! Vaidink avį, kuriai terikia tik "bee" pasakyti! Vaidink medį, kuriam nereikia nieko sakyti".

"Šaunus angelas! Baidyklė, - atsakiau aš. - Pati baisiausia žiežula su sparniukais". Tada mes susipykome. Ir šiandien negaliu jos pakęsti, negaliu! Ir aš nenoriu atleisti.

- Nė truputėlio nenori? - teiraujasi mielasie Dievas.

- Nė trupučio! - pyksta Ksaveras. O pagalvojęs sako:

- Aš noriu Tavęs paprašyti, mielasie Dieve. Ar Tu negali Lizos mylėti šiandien dvigubai daugiau, kadangi tai ne mano jėgoms? Ar gali? Prašau!

- O taip, galiu, - sako mielasie Dievas.

- Aš labai džiaugiuosi, - šnabžda Ksaveras ir užmiega taip greitai, kad net "labanakt" mielajam Dievui nespėja pasakyti.

CG164

Ksaveras ir giesmė apie džiaugsmą

er kalėdinius mišparus Ksaveras išgirsta giesmę, kuri jam ilgai neišeina iš galvos. Jis, žinoma, ne viską suprato, ką choras giedojo, bet tiek suprato: "Tesi džiaugia dangus, tedži ūgauja žemė, kai Dievas ateina. Tėšniokščia jūros iš džiaugsmo ir viskas, kas jūroj gyvena. Tėgul džiu ūgauja medžiai, kai Dievas ateina..."

- Bet juk Tu jau atėjai, - sako Ksaveras mielajam Dievui. Ir tada jis nutyla, visai visai nutyla, kad galėtų girdėti, ką jam atsakys mielasis Dievas. Ir Dievas atsako.

- Taip, aš jau atėjau.

- O jie ar džiaugiasi? - klausia Ksaveras.

- Taip, - atsako mielasis Dievas.

- Aš dar niekuomet nesu girdėjęs, kaip džiu ūgauja medis, - sako Ksaveras. - Gal mano ausys netikusios?

- Tavo ausys visai geros, - taria mielasis Dievas. - Tau duotos ne tik ausys, bet ir akys, nosis, pirštų galiukai ir labai daug odos. Tu viską naudok.

- Gerai, jei Tu taip sakai, - sutinka Ksaveras. - Tada aš eisiu ir klausysiuosi visu savimi nuo galvos iki kojų.

Pamažu jis žingsniuoja gatvę, apsuks aplink Turgaus aikštę ir grįžta atgal į sodą. Eina įtempęs ausis, gaudydamas nosimi kvapus, išplėtęs akis, kad ničniekas, kas džiu ūgauja, neliktų jo nepastebėtas.

Ir iš tikrųjų: tamsus debesėlis padangėje skelbia džiaugsmą savo šviešiu krašteliu.

Kepykla džiu ūgauja, leisdama šiltus dūmus ir skleisdama šviežiai keptos duonos kvapą.

Šiurkščiaplaukis taksas priešais didžiąją parduotuvę džiu ūgaudamas vizgina uodegą.

Kiek daug įvairių džiu ūgavimo būdų.

O gal džiaugiasi sode ir kaštonas savo kietais mažais rausvai rudai pumpurėliais?

Ksaveras nusimauna pirštines ir priglaudžia rankas prie kamieno. Jis prispaudžia savo veidą prie juodos žievės. Ksaveras laukia. Jis girdi savo

kvėpavimą, ir tai puiku. Įkvepia ir iškvepia, įkvepia ir iškvepia, šaltą orą įkvepia pro nosį, šiltą orą iškvepia pro burną. Šiltas oras pavirsta mažais debesėliais. Akimirka debesėlis stabteli ties Ksavero veidu, paskui kyla palei kamieną aukštyn. Ksaveras džiaugiasi. Jis galvoja: aš džiūgauju kvėpuodamas.

Savo šilta oda jis jaučia medį.

- Ei, medį, sveikas, - sako Ksaveras, - aš manau, kad viduje ir tu džiūgauji su manimi kartu.

Ksaveras nusprendžia

o pašiūrės stogu kybo varvekliai. Balzgani, tik viršūnėlės beveik permatomos kaip stiklas. Atrodo, jei kas nors jas užgautų, jie skambėtų skambėtų... Pirštu baksteli Ksaveras į vieną varveklį. Varveklis nu-
lūžta, krinta ir dzingtelėjęs subyra ant žemės.

Ksaveras nusteбęs žiūri. Kažkur jo viduje irgi suskamba: dzingt, dzingt, dzingt. Ksaveras įsiklauso į save.

- Tarsi manyje būtų aidas,- ištaria jis.

Dėl obuolio nuograužos pešasi dvi varnos. Atskrenda trečioji ir stipriai snapo smūgiu nuveja abi.

“Ajajai”, - sudejuoja kažkas Ksavero viduje. “Iš tikrųjų manyje tarsi aidas gyventų”, - išsigąsta Ksaveras.

Kitoje pusėje, ant kalnelio, verkia vaikas. Gal jam šalta, o gal jo vyresnis brolis per greitai lekia su rogutėmis nuo kalno, o gal jis pats norėjo vairuoti, bet kiti neleido.

Ksaveras įsiklauso ir girdi, kaip tas kažkas jo viduje verkia kartu.

- Mielasis Dieve,- kreipiasi į jį Ksaveras,- išimk iš manęs šitą.

- Tą, kurį tu aidu vadini?

- Taip. Prašau,- maldauja Ksaveras.

- Pagalvok. Dar trupučiuką pagalvok,- prašo mielasis Dievas.

- Gerai, jeigu jau taip manai,- sutinka Ksaveras.

Jis eina namo į virtuvę pas mamą. Visas mamos veidas nutviekstas šypsenos.

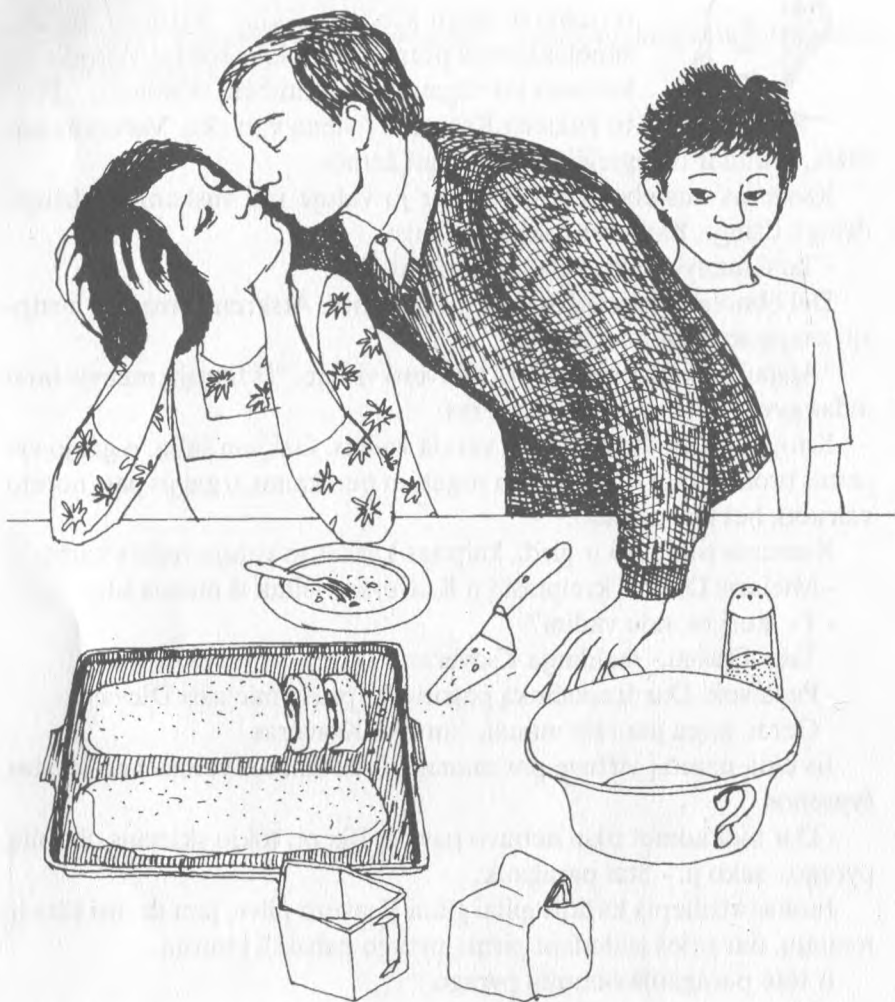
- Dar niekuomet man nebuvo pavykę iškepti tokio skanaus obuolių pyrago,- sako ji. - Štai paragauk.

Juokas atsiliepia kažkur giliai giliai Ksavero pilve, jam darosi šilta ir malonu, dar prieš įsidedant pirmą pyrago gabalėlį į burną.

Ir tėtė paragauja obuolių pyrago.

- Mmm,- atsiliepia Ksavero viduje, tarsi stora katė murktų, o iš tikrųjų tai buvo tik tėvo bučiny, skirtas mamai.

- Mielasis Dieve,- klausia Ksaveras, vakare atgulęs į lovą, - o gal aš galiu pasirinkti? Kai noriu, tegul skamba aidas manyje, kai nenoriu, nereikia.

Ir tada jis nutyla, visai visai nutyla, kad galėtų išgirsti, ką atsakys mielas Dievas.

- Tu negali pasirinkti,- aiškina mielas Dievas. - Arba turi atsilipti aidu tavo širdelėje viskas, arba tu tvirtai turi užsisklęsti, ir joje niekas niekada nesuskambės.

- Tegul skamba viskas, prašau,- sako Ksaveras. - Aš jau nusprendžiau.

Ksaveras skundžiasi

tovi Ksaveras prie kambario durų ir mindžikuoja nuo vienos kojos ant kitos. Ten, viduje, jie barasi. Ir dar kaip! Mama priekaištauja: “Nė piršto nepajudini...” Tėvas atkerta: “Amžinas niurzgėjimas...” Mama šaukia: “... kaip paskutinį mėšlą!” Tėvas atšauna: “... nieko daugiau, tik priekaištus!”. Jie kalba garsiai ir piktai.

Ksaveras sprunka į savo kambarėlį.

- Mielasis Dieve,- prašo jis,- padaryk, prašau, kad jie liautųsi!.. ir jis nutyla, visai visai nutyla, kad girdėtų, ką jam atsakys mielasis Dievas.

Mielasis Dievas tyli.

- Ei, Tu,- sako Ksaveras,- ar girdi? Padaryk, kad jie liautųsi! Aš neišlaikysiu! Padaryk, kad jie susitaikytų!

- Dieve,- nesupranta Ksaveras, o iš jo akių srūva ašaros ir rieda per skruostus. - Kodėl nieko nedarai? Tu turi ką nors daryti! Tu privalai!

Klausosi visas įsitempęs, bet mielasis Dievas tyli. Ksaveras įlenda į lovą ir užsitraukia ant galvos antklodę, kad negirdėtų, kaip tėvai barasi.

- Aš tavęs visai nesuprantu, mielasis Dieve! Aš tavimi baisiai nusivyliau!

Jis sulaiko kvėpavimą, kad išgirstų, ką mielasis Dievas dabar jam pasakys. Juk jeigu Ksaveras skaudžiai jam skundžiasi, mielasis Dievas negali tylėti.

Mielasis Dievas tyli.

Ksaveras laukia, verkia, vėl laukia. Tuomet jis neišlaiko. Išlipa iš lovos ir basomis kojomis bėga į tėvų kambarį. Jie vis dar barasi:

- Nagi liaukitės! - šaukia Ksaveras. - Man taip liūdna, kai jūs baratės. Aš bijau, kad jūs neišsiskirtumėt kaip Monikos tėvai!

- Dar to betrūko, kad šis kvaiša čia kištųsi! - sušunka tėvas.

- Kokia nesąmonė! Kas gi čia kalba apie skyrybas! - šaukia mama.

- Geriau jūs abu mane barkit, o ne tarpusavy pykitės,- šniurkščiodamas pralemena Ksaveras.

- Mes nesipykstame, tik mūsų nuomonės šiek tiek skiriasi,- atlyžta tėtė.

- Kur reikės dingti, jei ramiai ir pasiginčyti nėra kur,- padejuoja ma-

ma ir jos akyse šmėsteli jai būdinga šypsena. - Greit į lovą, Ksaverai. Ir tučtuojau.

Ksaveras išeina. Jis garsiai žiovauja iš nuovargio. Giliai atsidusęs palenda po antklode.

- Gerai padarei,- sako mielasis Dievas.

- Mhm,- pasigirsta iš po antklodės. Bet tikriausia tai buvo tik du gilūs atodūsiai.

Ksaveras nori laimėti

Paulą”.

Geriausias plaukikas kitoje klasėje - Paulas. Per varžybas jis buvo pirmas, bet Ksaveras atsiliko nuo jo tik per vieną grybšnį. Kitose varžybose Ksaveras tikisi nugalėti.

- Žinoma, tu jį įveiksi! - tvirtina Lizė. - Pasitreniruok, darydamas startinį šuolį ir posūkius. Paului jie geriau išeina.

Ksaveras mokosi startinių šuolių.

Jis turi surasti palankiausią trajektoriją, kad jo kūnas vandenyje suktų mažiausią pasipriešinimą. O darant apsisukimą, reikia kiek galint arčiau priplaukti prie baseino sienelės, kad atsistūmimas būtų stipresnis.

Ksaveras įsivaizduoja, kaip bus, kai jis laimės. Galbūt jis aplenks Paulą dviem - trim grybšniais. Paulas išpūs akis. Taip ir reikia jam, šitam Paului, nes jis visuomet šaukdavo: “Aš esu geriausias!” Ir dar jis pareiškė, jog Lizė ant kranto visai miela, o vandenyje - neįmanoma.

Ksaveras įsivaizduoja. Jis plaukia taip gerai, net iš baseino išlipa greičiau už Paulą. Lizė paduoda rankšluostį, Ksaveras šluostosi ir sako Paului, kuris suglumęs ropščiasi iš vandens:

- Nesinervink. Juk neįmanoma visą laiką būti geriausiu!

Ksaveras vis treniruojasi ir treniruoja. Mato, kaip jį iš šalies stebi susimąstęs Paulas. Kitos varžybos numatytos penktadienį. Ksaveras jau džiaugiasi. Tik gaila, kad Lizės ten nebus. Ji susirgo raudoniuke ir nematys, kaip Ksaveras laimi. Gulės lovoje, nesitvers pykčiu, tik laikys kumštį, kad jam sektųsi.

Penktadienį iš ryto Ksaveras stebisi, kodėl taip lėtai slenka laikas. Tikybos pamokos galo nematyti. O rašinėlis per antrą pamoką toks nuobodus kaip niekuomet. Ksaveras žiovauja.

Jam karšta, o galva tokia sunki. O, kad jau būtų popietė! Pamažu rašo jis paskutinį sakinį. Sabina surenka sąsiuvinius. Ji pažiūri į Ksaverą

ir šūkteli:

- Na, kas gi čia? Ir kaip tik šiandien!
- Kas atsitiko? - nesupranta Ksaveras.
- Pažiūrėk į veidrodį,- sako Sabina.

Ir mokytoja atkreipia dėmesį:

- Vaje, vaje! Vargšas Ksaveras! Jau ir tau radoniukė! Eik į lovą!
- Ksaveras žiūri į veidrodį: jo veidas išbertas raudonomis dėmėmis.
- Bet plaukimo varžybos... - sumiksi jis.

- Iš tikrųjų gaila,- sako mokytoja. - Bet tu gali užkrėsti kitus vaikus.

Paralelinėje klasėje lig šiol nė vienas vaikas neserga raudoniuke. Ksaverai, susidėk savo daiktus. Aš paskambinsiu mamai, kad ji tave parsivestų.

Ksaveras tikina, kad jam gerai, ir jis vienas galys pareiti namo. Su niekuo nenori jis kalbėtis. Nė girdėti, kaip jo gailisi. Nenori net su motina šnekėtis, kai ji ateina jo parsivesti. Grįžęs tuoj pat atsigula, palenda po antklode ir giliai kvėpuoja, kad mamai atrodytų, jog jis užmigo.

- Po kelių dienų viskas vėl bus gerai,- pasako mama ir palieka Ksaverą vieną.

“Taip,- galvoja jis,- bet plaukimo varžybos. Paulas laimės”.

- Mielasis Dieve,- aimanuoja, palindęs po antklode,- jei jau turėjau raudoniuke susirgti, tai kodėl būtinai šiandien? Nuobodų rašinėlių rašyti leidai, o dalyvauti plaukimo varžybose - ne. Tu žinai, kaip mane įskaudina.

- Tu taip norėtum nugalėti,- sako mielasis Dievas.

- Aš juk turėjau šansą ar ne? - klausia Ksaveras.

- Žinoma,- sutinka mielasis Dievas. - Startinį šuolį tu jau tikrai gerai moki, ir posūkiu dabar daug geresni.

- Būtent,- verkia Ksaveras. - O Tu man sutrukdei laimėti.

- Aš suprantu, kaip tu nusivylei,- svarsto mielasis Dievas. - Bet tokie nemalonūs dalykai turi ir savo gerąją pusę.

- Jei Tu taip galvoji,- sumurma Ksaveras. - Bet dabar aš taip susijaudinęs ir nematau jokios gerosios pusės. Visiškai nematau.

Nusprendžia apie nieką daugiau nekalbėti tą dieną su geruoju Dievu. Per daug pavargo. Jis užmiega.

Pavakary (varžybos, aišku, seniai buvo pasibaigusios ir Paulas laimėjo) Ksaveras sulaukia svečių. Iš pradžių girdi prieškambarėje balsus.

- Vaikeli, o jei tu užsikrėsi,- perspėja mama.

- Na, ir tegul,- atsako berniuko balsas.

Ir štai į kambarį įeina Paulas. Ksaveras atsisėda lovoje.

- Tai tu ... Tu laimėjai?

- Laimėjau,- atsako Paulas. - Bet man būtų buvę daug geriau, jei tu būtum galėjęs kartu su manim plaukti. Dabar aš nežinau, ar iš tikrųjų esu geriausias. Kvailystė - ta raudoniukė. Taigi štai ką aš ir norėjau tau pasakyti.

- Gal vėl bus varžybos? - klausia Ksaveras.

- Po keturiolikos dienų,- patvirtina Paulas. - Arba vėliau, kai tu pagysi. Mano brolis irgi plaukikas. Jis plaukia jaunių grupėje ir labai puikiai. Jis mane treniruos.

- Aha,- sako Ksaveras.

- Tu galėsi eiti su manim kartu į treniruotes, jei norėsi,- siūlo Paulas. - Teisingas posūkis su kūlvirsčiu tau dar neišėina.

- Treniruotis kartu,- pritaria Ksaveras. - Na, taip. Kodėl gi ne?

- Taigi aš ir norėjau tau šitai pasakyti,- taria Paulas ir pasisuka, norėdamas išeiti.

- Minutėlę,- šūkteli Ksaveras. - Aš norėčiau kai ko paklausti. Kodėl tau atrodo Lizė vandenyje "neįmanoma"?

- Ji bijo apsitaškyti,- pareiškia Paulas. - Ji nenori šokti. Nenori nerti. Nieko nenori.

- Jos oda labai jautri chloruotam vandeniui,- aiškina Ksaveras,- jau ne kartą nuo jo jai buvo akių uždegimas.

- Ak, taip,- taria Paulas ir atsisveikina. Prie durų jis dar kartą atsigręžia ir pasiskundžia, jog Sabina po varžybų jam liežuvį parodė. O juk jis nekaltas, kad Ksaveras raudoniuke susirgo. Ksaveras juokiasi. Paskui ilgai galvoja.

- Mielasis Dieve, ar tai Tu?

O paskui nutyla, visai visai nutyla, kad galėtų girdėti, ką jam atsakys mielasis Dievas.

- Aš čia,- sako mielasis Dievas.

- Žinai,- kalba Ksaveras. - Jis gana malonus, tas Paulas. Gal jis taps mano draugu, kaip Tu manai? Ar lengviau draugui pralaimėti?

- Ne,- atsako mielasis Dievas. - Bet treniruotis daug linksmiau.

Ksaveras turi pažvelgti ir kitu aspektu

saveras mėgsta eiti į zoologijos sodą. Labiausiai patinka eiti vienam, bet neblogai ir su mokytoju bei klasės draugais. Greta jo žingsniuoja Martyna. Ji tamsiaodė, juodais plaukais. Ant jos kuodo tarsi tolimos šalies drugelis plevėsuoja mėlynas šilkinis kaspinas.

Martyna nusiperka porciją ledų. Ji vis kiša ir kiša popierinį indelį su ledais Ksaverui prie burnos.

- Štai, palaižyk! - siūlo ji.

Jie prieina prie orangutango narvo. Orangutango plaukai raudoni. Jis mušasi kumščiais į krūtinę. Purto pliką medį, stovintį jo narve. Išsizioja ir riaumoja. Martyna stveria Ksaverui už rankos.

- Tu turi mane saugoti, Ksaverai.

Jie atsiduria prie zebūrų, o ji vis dar taip pat tebelaiško jo ranką.

- Tu, - šnibžda Martyna, - tu man patinki. Jei nori, aš tau prisieksiu ištikimybę amžiams.

- O, - sako Ksaveras, nes jis nežino, ką į tai atsakyti.

- Tai amžiams, - tvirtina Martyna.

Susikibę rankomis, jie eina nuo zebūrų prie liūtų, nuo liūtų - prie dramblių. Martyna išsiima iš rankinuko obuolį.

- Ši, Ksaverai, - didžiajam Storuliui.

Ksaveras klausia prižiūrėtoją, ar galima numesti drambliui obuolį. Jis paridena obuolį pro Storulio kojas. Dramblys pastveria jį straubliu ir įsikiša į savo nasrus.

Martyna džiaugiasi.

- Žiūrėk, dramblys merkia akį. Tai reiškia - labai ačiū, buvo skanu.

Ksaveras juokiasi. Puiku taip vaikščioti su Martyna po zoologijos sodą.

Daugumą gyvūnų draudžiama šerti. Martyna nusiminusi. Ypač ji gailisi paukščių narve.

- Kaip aš norėčiau juos prisivilioti, - sako ji, neatitraukdama akių nuo kolibrių.

Kolibriai spindi kaip vandens lašai saulėje. Jie plasnoja virš žiedų ir mažų voriukų. Ant vienos šakos Martyna pastebi lizdelį. Jis ne didesnis

už riešuto kevalą.

- Įsisek į plaukus vietoj kaspino gėlės,- sako Ksaveras Martynai. - Ir virš tos gėlės atplasnų kolibris, tarsi mažas spalvotas malūnsparnis. Tai būtų tau pats gražiausias papuošalas.

Martyna kikeną.

Iš paukščių namų jie eina prie lokių. Meškos Martynai nelabai įdomios. Ji pavargo. Sėdasi ant suoliuko ir stebi žvirblius, kurie periasi smėlyje prie jos kojų.

- Aš dar turiu pusę bandelės,- sako Paulas,- jei nori, palesink...

- Gerai, jeigu jau kolibrių negalima vilioti ... - sako Martyna ir lesina žvirblius.

Grįždama į autobusą, Martyna eina su Paulu. Ksaverui kažkas dilgte-li krūtinėje.

- Mielasis Dieve, ką Tu dabar pasakysi? - klausia jis, nors netiki, kad jis tokiame triukšme galės išgirsti, ką Dievas jam atsakys.

Bet Dievas kalba visai aiškiai, nors gatvėje triukšmas.

- Ar tau liūdna? - klausia jis.

- Taip,- sako Ksaveras,- ji prisiekė amžiną ištikimybę, o dabar jau eina su Paulu. Nė vienos dienos ji neišbuvo ištikima.

- Tu tai gali ir kitaip suprasti,- aiškina mielas Dievas. - Ji labai ilgai tau buvo ištikima - nuo orangutango iki zebro, nuo zebro iki liūtų ir dramblio. Nuo dramblio iki kolibrių.

- Ar Tu manai, kad tai ilgai? - pasitiksina Ksaveras.

- Mažai mergaitei, kuri tik pratinasi būti ištikima? - klausia mielas Dievas.

- Puiku, jei Tu taip galvoji,- sutinka Ksaveras. - Iš kitos pusės pažiūrėjus, gal ir nereikėtų pykti ant Martynos.

- Iš kitos pusės pažiūrėjus, ne,- sako mielas Dievas.

Šuns būda

voroje yra skylė kaip tik tokio platumo, kad pro ją Ksaveras gali laisvai įlįsti į kaimyno sodą. Prie pat tvoros, tarp alyvų, stovi šuns būda. Daug metų ji jau nenau-
dojama.

Kaimynas kartą pasakė Ksaverui:

- Aš ją nuversiu. Tu galėsi su ja žaisti.

- Nenuverskit,- paprašė Ksaveras.

Nereikia jam šuns būdos žaidimui. Reikia tada, kai nori vienas pabūti.

Čia jo niekas nemato, kai nori pamąstyti. Čia gali pasislėpti, kai liūd-
na. Grindys medinės, patinka Ksaverui gulėti ant kieto būdos dugno aukš-
tielninkam, kojas įrėmus į sieną. Jis čia viską daug geriau negu namuose,
minkštoje lovoje, gali apmąstyti.

Bat šiandien Ksaveras nenori net mąstyti. Nenori net prisiminti, kaip
jį išjuokė vaikai, kad jis per mokyklos šventę taip prastai dainavo. Nenori
prisiminti, kad jis pamiršo padaryti krėslą Lizės lėlėms.

Nenori apie tai galvoti, nes nežino, kas kaltas, kad šiandien taip viskas
nesiseka. Jam atrodo, jog jis pavargęs, mažas, niekam tikęs ir vertas pasi-
gailėjimo. Dabar nori tik pailsėti.

- Mielasis Dieve,- sako Ksaveras. - Ar Tu čia?

- Taip aš čia,- atsiliepia mielasis Dievas.

- O, aš taip norėčiau pabūti vienas,- pageidauja Ksaveras. - Šią akimir-
ką neištversiu, jei kas nors bus šalia manęs, jei ko nors iš manęs norės ir
mane bandys sulaikyti.

- Aš tavęs nelaikau,- sako mielasis Dievas. - Aš tau netruk dau. Pailsėk.
Todėl ir šuns būdą laikau.

Laikas

ansas Rudis pakiša Ksaverui koją ir, kai Ksaveras klumpa, sulaiko jį.

- Opa! - šūkteli Hansas. - Tai todėl, kad tu visada skubi.

- Ei, tu, bukalgalvi, man koją pakišai, - supyksta Ksaveras.

- Žinoma, - sako Hansas. - Kitaip tu būtum nesustojęs. Niekada tu neturi laiko. Visuomet daugybė darbų. Kur bėgi? Į futbolo aikštę?

- Kaip tik iš ten grįžtu, - sako Ksaveras. - Dabar einu namo.

- Ir bent kartą neturi ką veikti...-spėlioja Hansas.

- Kaipgi, atsako Ksaveras, - aš...

- Na? - susidomi Hansas.

Ksaveras delsia. Ar gali jis pasakoti Hansui, ką jis numatęs veikti? Kad nori pasikalbėti su mieluoju Dievu ramiai, susitelkęs? Hansas jį išjuoks, jei pasakys.

- Na? - neatstoja Hansas, - paslaptys?

- Aš turiu svarbų pokalbį, - sako Ksaveras, - su mieluoju Dievu.

Hansas juokiasi.

- Iš proto išsikraustei. Nesapnuok...

- O gal, - klausia Ksaveras, - o gal tu turi ką nors protingesnį, su kuo galėtum pasikalbėti?

Hansas žiūri suglumęs.

- Aš, ne. Aš norėčiau, aš norėčiau, esant galimybei, tau šį tą papasakoti.

Ksaveras pagalvoja: "Su mieluoju Dievu paskui pasikalbėsiu". Hansui jis taria:

- Ei, tu, aš turiu laiko. Begales laiko.

- Tai eikime prie mažojo tvenkinio, už plytinės, - sako Hansas, - ten yra buožgalvių, kurie jau tokio didumo kaip mano nagas ir jau matyti užpakalinės kojos.

Ksaveras su Hansu nusileidžia prie tvenkinio. Gal Hansas čia buožgalvius žvejos? Bet jis neturi nei graibšto, nei stiklainio.

Jie sėdi ant tvenkinio kranto ir žiūri į rudą vandenį.

- Kaip gera, - prabyla Hansas, - kad bent vieną kartą nereikia rūpintis mažąja seserimi. Ne dėl to, kad aš būčiau prieš ją nusiteikęs. Nors ji kaip žvėriūkštis, visada inkščiantis žvėriūkštis, bet tokie, aš manau, jie visi.

- Aš nežinau, - taria Ksaveras. - Neturiu nei broliuko, nei sesutės.

- Dėl to tu esi mylimas tėvo vaikas, - pavydi Hansas. - Ir motinos numylėtinis. Tau gerai, Ksaverai.

- O pas mus šitaip, - tęsia Hansas. - Haidė yra mano tėvo numylėtinė ir šiaip šeimoje ji yra dėmesio centre. Tačiau mano mamai ji gadina nervus. Tada mama man sako: "Eik, pažaisk su Haidele". Rytais aš ją nuvedu į darželį, o pietų einu parsivesti. Klasėje mane visi aukle vadina, o tai dar labiau mane erzina negu Rudžio pavardė. Nuo "Rudžio" juos atpratinau, bet dabar dėl to gailiuosi.

- Nekreipk į juos dėmesio, - ramina Ksaveras. - Tavo mama džiaugiasi, kad tu jai padedi prižiūrėti Haidę.

- Taip, - kalba toliau Hansas, - bet dabar bus dar blogiau. Mama vėl turės vaiką. Tėvas džiaugiasi, jis nori dar vienos dukters. Haidei vis tiek ar brolis, ar sesuo. Ji irgi džiaugiasi. Tik aš nesidžiaugiu. Nes aš tikriausiai turėsiu būti dviguba aukle. O jei naujasis kūdikis taps mamos numylėtiniu, kas man beliks?

- Tu būsi vieno iš dviejų mažylių mylimiausiu broliu, - taria Ksaveras, bet tuoj pat pats pajunta, kad tai - maža paguoda.

- Kaip jie iš manęs šaipysis, kai pamatys su vaikų vežimėliu, - svarsto Hansas.

- Palauk! - šūkteli Ksaveras. - Kai tau pirmą kartą su naujuoju kūdikiu reikės išvažiuoti į gatvę, aš eisiu su tavim drauge. O kitą kartą pasiimsim mergaites: Lizę, Martyną ir Sabiną. Mes joms leisime pavažinėti, bet tik išimties tvarka. Pamatysi, netgi įsižeis tie, kuriems tu neleisi vežioti vaiko.

- Gerai, jei tu taip galvoji, - sako Hansas ir žiūri įsmeigęs akis į tvenkinio vandenį.

- Kažin, ar Haidei patiktų buožgalviai? Gal rytoj reikia ją atsivesti ir pagauti jai keletą. Tik spėjimui. - Žvilgteli į rankinį laikrodį ir pašoka:

- Oi, aš turiu bėgti. Reikia Haidę iš vaikų darželio parsivesti.

Jie bėga kiek įkabindami. Tik trys vaikai besėdi rūbinėje ant mažų suoloelių. Du iš jų - šaltkalvio dvynukai - graudžiai rauda.

- Tie visai kvaili, - pareiškia Haidė Hansui. - Jie mano, kad mama juos užmiršo.

- O tu, - klausia Ksaveras, - ar tu nebijojai?

- Ne, - sako ji, - Hansas manęs gi niekad nepamiršta.

Ksaveras palydi juos iki akmeninio Kristoforo tilto. Paskui eina namo. Padaro namų darbus ir nupiešia Lizės gamtos sąsiuvinyje nuostabų šviesiai geltoną citrinuką. Tokio ji norėjo gimimo dienai. Tik vakare lovoje prisimena mieląjį Dievą.

- Aš neturėjau laiko su Tavimi pasikalbėti,- sako Ksaveras. - Prapleėjau su Hansu...

- Labai gerai,- taria mielasis Dievas. - Tu buvai vienintelis, kurį jam galėjau pasiųsti.

Ksaveras randa pasakojimą

ienoje knygoje Ksaveras randa pasakojimą apie senąją Mozę, kuris galėdavo pasikalbėti su Dievu kaip draugas su draugu. Ir kai jis su Dievu, savo draugu, pasikalbėdavo, jo veidas net šviesdavo. Žmonės matė šviesą, sklindančią iš Mozės veido ir bijojo prie jo prisitarti. Tada Možė prisidengė savo veidą šydu.

- O, - taria Ksaveras, - iš karto matyti, jei kas daug su Tavimi kalbasi, yra Tavo draugas. Jis beveik išsigando. Kaip bus, jei ir jo veidas ims šviesti? Ar nebijos kiti prie jo prieiti?

Ksaveras eina į vonios kambarį ir žiūri į veidrodį. Jo veidas toks kaip visada: jau gerokai įdegęs nuo saulės ir vėjo, su keletu tamsių strazdanų ant nosies ir skruotų. Niekas nešviečia, visai niekas.

Ksaveras beveik nusivylęs. Nekenktų, jei jo veidas šiek tiek šviestų; tai būtų ženklas, kad jis - Dievo draugas. Ksaveras atidūsta. Iš pradžių - siaubas, pakui - nusivylimas. Nenuostabu, kad jis pajunta alkį, paširdžiuos jaučia tuštumą ir silpnumą.

Eina virtuvėn. Girdi iš daržo sklindančius balsus. Praveria langą. Mama kalbasi su senąja kepėja, kuri žiūri pro tvorą į lysvę, apsėtą prieskoniais.

- Taip, taip, - kalba mama. - Labai praktiška turėti tokią prieskonių lysvę. Sūnus man ją padovanojo gimimo dienai. Kelias savaites pats ją ruošė ir sėjo, ir laistė, o man net pažvelgti neleido.

- Savo Ksaveru jūs galite didžiulotis, - sako kepėja. - Toks mielas vaikas. Ir toks linksmas. Kažkas spindi jame.

- Taip... kaipgi... - susimąsto mama. - Kartais taip...

Ksaveras dirba vynuogyne

eguzės saulė spindi lietaus balutėse, molinga žemė patišusi.

- Šaltukai per laukus nuėjo, - sako valstietis.

Ksaveras apsiauna guminius batus: jis nori padėti valstiečiui vynuogyne.

Nuo vynuogių kamienų apačios reikia nulaužyti mažus jaunus ūglius. Vynuogininkų kalba jie vadinami "godžiaisiais ūgliais". O laužymą vadinama "apiplėšimu". Šis žodis Ksaverui patinka.

- Vynuogienojus neturi augti kaip krūmas, - aiškina valstietis. - Jį nuolat reikia apipjaustyti. Tik laukinės vynuogės gali augti kaip joms patinka.

Ksaveras jau apipjaustė ilgą eilę vynuogių. Jis trina sau nugarą. Virš vynuogyno tai šen, tai ten skraido kregždutės. Jos gauda uodus. Kai kurios kregždės neria visai palei sieną ir pačiumpa mažus žemės žiupsnelius. Juos naudoja lipdydamos naujus arba taisydamos senus lizdus.

- Ar dar tebėra lizdelis spaudyklos pastogėje? - teiraujasi Ksaveras.

- Žinoma, - sako valstietis. - Mano kregždutės jau peri.

Ksaveras džiūgauja.

- O dabar "apiplėšiu" antrą eilę, - giriasi jis.

Jam gražu, kai dirba visi: ir žmonės, ir kregždės.

Jis prakaituoja. Jaučia nuovargį, bet tai irgi geras jausmas. Žino, kad dirbo iš peties. Iš automašinos valstietis atneša duonos ir lašinių. Ksaveras nusitraukia batus. Pieva šalia vynuogyno pilna žydinčių pienių. Žolė įšilusi nuo saulės. Ksaveras guli sotus ir patenkintas tarp žydinčių pienių. Jis žvelgia aukštyn į dangų. Ten, viršuje, medžioja kregždės.

"Ak, Tu, mielas Dieve", - galvoja Ksaveras, bet neklausia, ar Dievas čia. Kurgi kitur jis galėtų būti, jei ne čia, vynuogyne, kur kregždės nardo ore, jei ne saulėtoje pienių pievoje, visai greta Ksavero.

- Kaip puiku, kad Tu esi. - Jis išsitempia, ištiesia rankas. - Ir kad aš esu, taip pat puiku!

Lizdas

Š tolo girdi Ksaveras jaunų kregždžiukų riksmą. Kai tik tėvai atskrenda su maistu, jie čerškia kiek tik gali. Ksaveras mato, kaip giliai įkiša senosios kregždės uodų ir vabalėlius į savo vaikų pražiotus snapus. Vos tik jos nuskrenda, mažyliai tupi tyliai lizde, ir tik pro plyšį tarp stogo ir lizdo matyti jų tamsios galvos.

Jų tėvai neturi poilsio. Nekreipia jokio dėmesio į Ksaverą, sėdintį priešais spaudyklą ir stebintį, kaip jie maitina savo vaikus.

Ksaveras džiaugiasi, galvodamas, kad už savaitės, kai jis ateis, jaunikliai bus dar didesni, o jų čerškimas dar garsesnis ir skardesnis.

Ši birželio savaitė lietinga ir labai šalta. Ksaveras neraginamas apsi-velka šiltą megztinį. Įsimeta striukę, jei kartais beinant pas valstietį užkluptų lietus.

Eidamas keliu jis klausosi, kada išgirs jaunųjų kregždžiukų čerškimą spaudyklos pastogėje. Bet negirdėti nė garso. Lizdas tebėra, bet niekas jame nejuda.

Ksaveras bėga pas valstietį ir klausia, kas atsitiko mažiesiems kregždžiukams.

- Šalčiai kalti, - sako valstietis. - Senieji nesurado pakankamai maisto.
- Taip, bet... - prataria Ksaveras ir negali suprasti. - Kurgi dingo mažieji?

- Mirė iš bado, - atsako valstietis. - Tėvai išmetė negyvus jauniklius iš lizdo vieną po kito. Žiūrėk, jie lipdo naują lizdą antrai vadai.

Ksaveras žiūri į pastogę. Iš tikrųjų ten auga naujas lizdelis iš dumblo ir žolių stiebelių. Dvi kregždutės stropiai neša statybines medžiagas.

- Mirė iš bado... - šnabžda Ksaveras.
- Esant tokiam orui, - aiškina valstietis, - uodų nėra, ir nieko čia nepadarysi. Toks jau gyvenimas.

Ksaveras pro daržus, pilnus žydinčių rožių, kopia į kalną, kur yra vynuogių laukas. Čia, prie pinučių tvoros, rudenį jis išgirdo mielojo Dievo juoką.

- Mielasis Dieve, - kreipiasi į Jį Ksaveras. - Visai Tu ne mielas. Aš nesuprantu, kaip Tave mielu galima vadinti. Tu leidai, kad kregždžiukai

išmirtų. Sukūrei per mažai uodų, o juk Tu viską gali.

Jis klausosi, gal Dievas jam atsakys, bet jo viduje viskas taip susijaukia, toks triukšmas, kad nieko negali girdėti. Jis tarsi mato prieš save mažus kregždžiukus, tokius guvius ir įžūlius, su išžiotais snapeliais.

- Kodėl? - klausia Ksaveras, - ir apskritai, kodėl kas nors turi mirti, kas nors iš tų; juk jie buvo tokie gyvi ir tokie gražūs. Bet juk ir uodai turi mirti, nes kregždžiukų vaikai alkani. Ir katė, jei suranda silpną kregždutę, irgi ją suėda.

“Pasaulis, - staiga Ksaverui ateina į galvą mintis, nuo kurios pasidaro šalta, - pasaulis pilnas mirties, jei mes atidžiau įsižiūrėtume”.

Jis prisimena, ką jis mato vakarais per televiziją, daugelį vakarų.

- Ar Tu manęs negirdi? - šaukia Ksaveras.

- Aš čia esu. Aš klausausi tavęs.

- Aš nesuprantu, kodėl tiek daug liūdesio. Tiek daug kančių. Kodėl Tu leidi?

- Tu negali to suprasti, Ksaverai. Ir kentėjimai, ir liūdesys yra žmonių egzistencijos dalis. Kaip ir džiaugmas bei šventės.

- Bet aš turiu žinoti, kodėl taip yra. Aš noriu suprasti!

- Kol gyveni pasaulyje ir viską stebi žmogaus akimis, šito nesuvoksi, Ksaverai.

- Gerai, jei jau Tu taip sakai, tai duok man savo akis!

Ksaveras nutilo, visai visai nutilo. Jis įsivaizduoja, kaip būtų, jei jis Dievo akimis žiūrėtų. Viską matytų. Niekas neturi žūti.

Jis prisimena naująjį lizdą.

Antra vada.

O jei ir tie mirs badu...

- Ką dar gali lesti tokie maži paukšteliai? - klausia Ksaveras.

- Tu juk turi knyga apie gyvūnus. Kodėl nepasižiūri? - teiraujasi Dievas.

Namuose Ksaveras pasiima iš lentynos knygą. Skaito, kas ten parašyta apie jaunus kregždžiukus. “Šaltą vasarą gamtos bičiuliai lesina jaunus kregždžiukus šviežiais skruzdžių kiaušinėliais”.

- Na! - šaukia Ksaveras. - Iš kur aš paimsiu tų kiaušinėlių, juk neturiu savo skruzdėlynų.

Įpykęs jis sparčiai žingsniuoja iš vieno kambario į kitą.

Tada jis prisimena tetą Renatą. Ji labai gerai nusimano apie visus gyvūnus. Surado telefono numerį ir paskambina jai.

Teta Renata tuoj supranta, apie ką kalbama.

- Jei po ranka nėra šviežių skruzdėlių kiaušinėlių, - sako ji, - reikia

lesinti smulkiai kapotu kietai virtu kiaušiniu ir mėsos mašinėle malta veršiena.

- Ar jie les?

- Maniškiai visuomet lesdavo, - sako teta Renata. - Tik reikia jiems pincetu įkišti pakankamai giliai į gerklę.

Ksaveras dėkoja. Apie tai, ką jis dabar išgirdo, turi sužinoti kuo daugiau vaikų. Jis ima piešti ir rašyti. Sėdasi prie rašomosios mašinėlės. Pakabins informaciją mokyklos skelbimų lentoje. Parašys straipsnelį į vaikų laikraštį: "Kaip šeriami kregždžiukai, kai per mažai vabzdžių".

- O Dieve, Dieve, - dejuoja Ksaveras, nes jis spausdindamas vis suklysta.

- Bet dabar jau tau geriau, - taria mielas Dievas.

- Mhm, - sumurma Ksaveras. Jis neturi laiko. Spausdina dviem pirštais: "Jei po ranka nėra skruzdžių kiaušinėlių..."

Reginys

saveras sukaupia visas jėgas ir, sunkiai alsuodamas, įveikia paskutinius metrus, likusius iki kalno viršūnės. Juodas paukštis padangėje skrieja ratu ir rėkia.

Ten, apačioje, nuo kelio, kuriuo lėtai lėtai kopia tėvas, rieda akmenys. Kaip tylu čia, viršūnėje, šventiškai

tylu ir ramu.

Ksaveras nusiauna kelioninius batus ir vilnones puskojines. Nori basomis kojomis paliesti kalnų ganyklos žemę. Ant tankiais lapeliais apaugusių stiebų - maži maži, geltoni ir balti astrų žiedeliai.

Ksaveras žvelgia tolyn į kalnus, virš rūke paskendusio slėnio. Kalnai - tarsi mėlyni banguoti kaspina, vienas kaspinas po kito. Kiek tik akys užmato! Ksaveras giliai kvėpuoja. Kojų pirštų galus jis paslepia žolėje. Žiūri ir negali atsižiūrėti.

- Mielasis Dieve, koks grožis!

- Prašau, - sako Dievas. - Pasiimk sau kiek tik nori!

Mugė

ama pareiškė, kad dvi valandos mugės šurmulio jai per daug, ir eina namo. Tėvas skundžiasi: pučiamųjų muzika jam eanti per garsi, bet jis sėdasi po liepomis ir išgeria dar vieną bokalą alaus. Jis niurna nepatekintas, nes Ksaveras prašo smulkių pinigų; juk šventė tik kartą per metus ir Ksaveras iš tikrųjų...

Tą dieną Ksaverui reikia labai daug smulkių pinigų: karuselei, milžiniškam arbūzui, autodromui ir pagaliau tirui. Daug vaikų stebi, kaip Ksaveras šaudo, ir jis džiaugiasi. Pataiko į mėlyną rožę, ją padovanoja mažajai Haidei. Šauna į mažą raudonai baltą gelbėjimosi ratą. Jį padovanoja Paului, tam atvejui, kad jis, taip smarkiai besitreniruodamas plaukymo varžyboms, nenuskęstų. Mergaitės kikeną, Paulas šnopuoja pro nosį, nes Ksaveras šaudo daug geriau negu jis.

Ksaveras dar norėtų pataikyti į meškutį. Bet už paskutinį šūvį tiro darbuotoja įreikia širdies formos meduolį su ilga virvele. Užmauna jam ant kaklo ir sveikina:

- Tu - geras šaulys!

Kaveras nusivylęs. Jam būtų mielesnis meškiukas iš rožinio pliušo. Mergaitės jį apsupa, apžiūrinėja meduolinę širdį. Ksaveras žvilgčioja į savo krūtinę. Širdis labai didelė, ją juosia šviesiai mėlyno glajaus kraštelis, papuoštas marcipantinėmis rožėmis. Viduryje švyti cukrinis užrašas: "Aš tau priklausau!"

- Na, ir gražu, - stebisi Martyna.

- Labai tiktų kam nors padovanoti, - pritaria Sabina.

"Jei nebūtų užrašo, - galvoja Kaveras, - aš tuoj pat ją kam nors padovančiau, o dabar..."

Staiga jis neišlaiko, nepatogu stovėti taip su meduoline širdimi ant kaklo. Jis sumurma:

- Pakanka trijų valandų mugės! - ir nubėga.

Kur rasti ramią vietelę nusiraminti, arbūzams virškinti ir apmąstymams? Ksaveras įeina į bažnyčią ir atsisėda suole. Ir čia girdėti pučiamųjų orkestro muzika, bet ji tyli, prislopinta.

- Mielasis Dieve, - šnabžda Ksaveras, - štai aš.

Ir jis nutyla, visai visai nutyla, kad girdėtų, ką jam atsakys mielasis Dievas.

- Mano mielasis Ksaverai, - sako mielasis Dievas.

- Mielas? Aš nežinau, - abejoja Ksaveras, galvodamas apie paskutines valandas. Ką jis darė, dabar, kai apie tai galvoja, visai nepatinka. Juk jis nutvėrė Tonį ir pasisodino su savimi į lėktuvą karuselėje. Turėjo jį tempti tempti, nes Tonis visai nenorėjo važiuoti. "Nebūk toks lepšis, - sušuko Ksaveras, - juk labai linksma"! Bet Toniui pasidarė bloga. Jis netgi verkė, o paskui paakė Ksaverui: "Kadangi tu už mane stipresnis, gali priverti!"

Ksaveras pajuto krūtinėje negerumą.

- Tai buvo žema iš mano pusės, - nusprendžia Ksaveras, bet tada to nesupratau. Supykau, kam jis priešinosi...

- Mano mielas Ksaverai, - kartoja Dievas.

- Paklausyk, - taria Ksaveras greitai. - Autodrome Hansas irgi būtų mielai važiuavęs, bet aš apsimėčiau, kad to nepastebiu. Man labai patinka vienam važiuoti...

- Ksaverai, tu man patinki, - sako Dievas.

- Toks, koks esu?

- Toks, koks esi.

- Aš šiandien sau nelabai patinku, - sako Ksaveras. - Pagaliau ta istorija su meduoline širdimi. Aš nežinojau, ką man daryti. Išėjo visai juokingai ir kvailai. Nagi atspėk, kas norėjo iš manęs gauti širdį?

- Martyna, Lizė ir Sabina, - žino Dievas.

- Ką, ir Sabina? To aš visai nepastebėjau.

Ksaveras pakelia širdį aukštyr ir nukabina virvelę nuo kaklo.

- Aš nežinau, kur ją dėti. Ar nori Tu? Aš paliksiu ją Tau, mielasis Dieve. Kur nors tamsiame kamputyje ją Tau pakabinsiu.

- Galbūt už vėliavos koto? - pataria mielasis Dievas. - kai tu nuspręsi, kam duoti, ateik ir pasiimk.

Puiki diena

baseine, įrengtame miške, Ksaveras su Hansu mėgė pripratinti prie vandens mažąją Haidę, kad ji nebijotų.

- Šok, aš tave sugausiu,- ragina Ksaveras.

Haidė stovi ant baseino krašto nesiryždama. Ant rankų turi šviesiai oranžinės spalvos sparnus. Plaukimui. Haidė Ksaverui atrodo kaip paukščiukas, kuris tupi ant lizdo krašto, pasiruošęs skristi. Pagaliau Haidė šoka į Ksavero glėbį ir spiegia, nes vanduo ištykšta į visas puses. Paskui ji išdrįsta atsigulti ant Ksavero nugaros ir leidžiasi nešama. Ji plaukia pamažu, visai palei baseino kraštą. Ksaveras jaučia, jog ji bijo. Rankomis laiko tvirtai apkabinusi jo kaklą.

- Ar užteks jėgų mums abiems? - šnibžda ji į ausį.

- Jėgų aš turiu kaip lokys,- giriasi Ksaveras. - Be to, čia negilu. Aš galiu pasiekti dugną.

Haidė nusiramina ir jau laisvai laikosi už pečių, o jos kojos pliauška vandenyje šalia jo klubų.

- Ksaverai, ar tu moki ir kreivai plaukti?

Ksaveras supranta, apie ką ji galvoja. Jis apsuka baseine mažą ratuką ir priplaukia vėl prie baseino sienelės, kur saugiau. Paskui jis parodo Haidėi, kaip reikia laikytis už kartelės ir mokytis plaukti kojomis.

- Ir dar kartą, Haide, dar kartą!

- Mums reikia daug kantrybės, kol išmoksime,- sako Haidė, o savo broliui taria:

- Kitą kartą mes vėl eisime su juo. Ksaveras man patinka.

Sabina pakviečia Ksaverą ant savo paklotės.

- Žiūrėk, kokia ji didelė. Užteks vietos dviems vaikams.

Ant paklotės nupieštas laivas, kurį raudonos burės neša link švyturio. Sabina guli ant burinio laivo, Ksaveras - ant švyturio. Jis išgalvoja atsitikimą apie piratus buriniame laive su kraujo spalvos burėmis. Sabina šalia jo tyli ir žiūri į dangų.

- Ar tu nepyksti, kad aš nieko nekalbu? - klausia Ksaveras po to, kai jie, švyturio sargų išgelbėti, prižiūrėtojų kambarėlyje mėgaujasi kakava su plakta grietinėle.

- Ko aš pyksiu? - klausia Sabina. - Patylėti kartu irgi neblogai.

Kakava su plakta grietinėle, kurią geria piratai iš didelių spalvotų puodelių, Ksaverui primena tetą Stefą. Niekas nemoka paruošti skanesnės kakavos už ją. Ksaveras kviečia Sabiną pas tetą Stefą.

- Ką, ar taip ir eisime? - klausia Sabina.

- Pamatysi, nebus jokių problemų! - ragina Ksaveras.

Teta Stefa džiaugiasi, kad vaikai sutrukdė lyginti, nes šiandien jau socialiai prisilygino.

- Kakava po baseino - puiki idėja! - šūkteli ji ir paima iš savo spintos taures.

Jas vadina "draugystės" taurėmis, ir Sabina sužino, kokios jos brangios ir senos; nesąmonė vaikams leisti gerti iš jų. Bet teta Stefa sako, kad tik tada kakavos gėrimas taps įvykiu, jei jie gers iš šitų taurių.

- O Ksavero draugai - mano draugai,- sako teta Stefa.

Kadangi pas tetą Stefą buvo taip gražu ir jauku, Sabina nori kuo nors ypatingai atsilyginti ir Ksaverui. Ji pakviečia jį pas savo senelį. Prieš keletą savičių jis iš gyvulių prieglaudos paėmė šunį. Šunelis dar bailsus, iš pradžių jam reikia įrodyti, kad ir žmonės gali būti geri. Kas žino, ką tas šunelis yra patyręs!

Ilgai ir švelniai Sabina kalbina šunį.

- Šrupi, dabar pažiūrėk į jį! Tai - Ksaveras. Juo gali pasitikėti, jis labai mielas. Taip, taip, labai mielas!

Šuo pažiūri į Ksaverą ir ima loti. Kai šis ištiesia ranką, uostinėja Ksavero pirštus. Atsisveikindamas jis palydi vaikus ligi vartelių.

- Na, žiūrėk,- sako senelis,- viskas bus gerai.

- Tai buvo puiki diena,- taria vakare Ksaveras mielajam Dievui. -Tik Tu norėjai su manimi pasikalbėti! Visą dieną aš negirdėjau Tavo balso!

- Netiesa,- atsako mielas Dievas. - Aš su tavimi daug kalbėjau visokiais balsais.

- Visokiais balsais? - klausia Ksaveras.

- Taip,- sako mielas Dievas. - Tik prisimink. Mano balsą tu girdėjai daugelyje balsų.

Ksaveras pamąsto ir šnibžda "Aha" ir "Ak, taip". Jis viską prisimena.

- Vieną kartą Tu net sulojai,- sako Ksaveras.

Turinys

5	Kaip Ksaveras išgirsta mielojo Dievo juoką
7	Ksaveras mėžia vištide
10	Ksaveras ir Rudis
12	Senoji kepėja
14	Adventinis pokalbis
16	Ksaveras problema
18	Ksaveras ir giesmė apie džiaugsmą
21	Ksaveras nusprendžia
24	Ksaveras skundžiasi
26	Ksaveras nori laimėti
29	Ksaveras turi pažvelgti ir kitu aspektu
31	Šuns būda
33	Laikas
37	Ksaveras randa pasakojimą
39	Ksaveras dirba vynuogyne
40	Lizdas
43	Reginys
45	Mugė
49	Puiki diena

Anotacija

Šioje knygoje pasakojama apie paauglio Ksavero dvasinį bendravimą su Dievu, atskleidžiama teigiama krikščionybės įtaka asmenybės formavimui.

Rinko ir maketavo Ž.Pilitauskas
Telšių katechetinės kompiuteriu.
Surinkta 1994 02 16

SL 856. Tiražas 10 000 egz. Užsakymas 391
Spausdino A. Jakšto spaustuvė,
Girelės g. 22, 4230 Kaišiadorys

Ksaveras - ne iš kelmo spirtas. Netgi bendraudamas su Dievu. Kai patiria ką nors gražaus arba mato pavojų, tuomet jis negali abejingai žiūrėti. "Ką Tu manai, mielas Dieve?" - klausia jis. O Dievas atsako. Tik vieną kartą Ksaveras suabejoja, ar jis gerai išgirdo, kai mielas Dievas nusijuokė.

Šios istorijos papasakotos supratingai ir su humoru. Jos padės įsiklausyti ir išgirsti save, daug ką apmąstyti. Tai istorijos atbundantiems. Būtent jiems.